KULTUR STYRELSEN

FREDNINGSVÆRDIER

NORDGADE 9, NYORD

VORDINGBORG KOMMUNE



Besigtigelsesdato:	18.02.2011
Besigtiget af:	Simon Harboe
Journalnummer:	2011-7.82.07/390-0001
Kommune:	Vordingborg kommune
Adresse:	Nordgade 9, Nyord, 4780 Stege
Betegnelse:	Nordgade 9, Nyord
Fredningsår:	1971
Omfang:	*Nyord. Bindingsværkshuset (1800-tallet)*

BYGNINGSBESKRIVELSE

Nordgade 9 ligger i landsbyen Nyord, nordvest for Stege. Bygningen er en syv fag lang og tre fag bred, hvidkalket bindingsværkslænge med kampestenssokkel, delvist sortopstolpet tømmer og stråtag med skorsten og kragetræer i rygningen. Længen har traditionelle, opsprossede vinduer, gennemstukne bjælkehoveder, sugfjæl og overgavle i lodrette, sortmalede brædder. Mod syd har længen et udskud med et nyere termovindue.

I det indre har bygningen i stueetagen et nyere køkken, kontor, bad og toilet samt stue, hvorfra en nyere trappe fører til tagetagen som er indrettet til beboelse og præget af nyere overflader. Der findes en krybekælder under dele af længen.

BYGNINGSHISTORIE

Bygningen er opført i 1800-tallet og istandsat i sidste halvdel af det 20. århundrede.

KILDER

Ingen angivet

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Kun få landsbyer i det østlige Danmark har i en grad som Nyord bevaret det typiske landsbypræg fra før udskiftningen, med tofter, gårde, huse, torve, gader og stræder samlet i et kompakt og tæt bebygget fællesskab, som ydermere er klart afgrænset fra den omkringliggende eng og ager. Nordgade 9 bidrager med sin tilpassede skala, traditionelle udseende og placering til forståelsen og opretholdelsen af Nyords kulturmiljømæssigt interessante, og ganske sjældne bebyggelsesmønster.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Bygningens kulturhistoriske værdier knytter sig til længens alder og placering, som fortæller om den befolkningstilvækst Nyord oplevede i begyndelsen af 1800-tallet og som resulterede i et behov for flere boliger. Da det ikke var hensigtsmæssigt at inddrage landbrugsjord til husene, eller muligt at udvide mod vandet, blev flere mindre huse bygget på de større gårdes tofter. Nordgade 9 er et eksempel herpå. Hertil kommer bygningens ældre bygningsdele i form af stuens bræddeloft, bjælker og stolper samt ældre døre med beslag.

ARKITEKTONISK VÆRDI

Arkitektonisk fremtræder bygningen som en traditionel bindingsværkslænge med kampestenssokkel, gennemstukne bjælkehoveder og et næsten ubrudt stråtag med skorsten. Hertil kommer den enkle materialeholdning som tydeligst viser sig i nordsidens markante, ubrudte bindingsværk.

BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I bygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til længens placering og traditionelle fremtræden med ubrudt nordside, gennemstukne bjælkehoveder, traditionelle vinduer og næsten ubrudt, stråtækt tagflade. Hertil kommer den generelle materialeholdning. I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de ældre bygningsdele i form af gulve, døre, beslag, stolper og loftsbrædder.

ANBEFALINGER

Det anbefales på sigt igen at kalke bindingsværket over stok og sten, som den lokale tradition foreskriver.
Det anbefales på sigt at skifte udskuddets termovindue samt stråtagets tagvindue til vinduer, som i højere grad passer til bygningens arkitektur og alder.